

Norrlandsoperan

Verksamhetsplan 2025

Uppdrag

Baserat på bolagsordning, ägardirektiv från Region Västerbotten och Umeå kommun, Region Västerbottens Kulturplan med regionalt musik- och dansuppdrag samt Norrlandsoperans visions- och strategidokument (se bilaga) ges härmed direktiv för bolagets konstnärliga verksamhet för kalenderåret 2025. I verksamhetsplanen ingår riktat uppdrag till bolagets produktions- och utvecklingsavdelning. Avdelningen ges även i uppdrag att upprätta en måluppfyllnadsplan (se bilaga) som ska följas upp i samband med tertial- och årsredovisningar. Verksamhetsuppdrag och specificerade produktionsvolymen för 2025 för bolagets konstnärliga verksamhet meddelas i början av 2024.

Verksamhetsplan för 2025 gäller under förutsättning att verksamhetsbudgeten för hela Norrlandsoperan tilldelas enligt budgetprognos med förväntade statliga budgetuppskrivningar på ca 2%.

Vision

Norrlandsoperans vision är:

”En plats där framtid skapas av många och många olika”

Mål

Norrlandsoperans övergripande mål ska genomsyra all verksamhet i företaget och är fastställda av Norrlandsoperans styrelse 26 januari 2024.

I samband med revidering av Verksamhetsplanen vid styrelsens möte 6 december 2024 adderas ett fjärde mål för styrning av organisationens vidare strävan och utveckling.

- Norrlandsoperan ska ta positionen som Sveriges modigaste operahus.
- Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang med samarbete och samproduktion i centrum.
- Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken genom att skapa värde för en stor heterogen och nyfiken publik med fokus på barn och unga.
- Skapa en modern, effektiv och digitaliserad organisation

Värdegrund

All verksamhet vid Norrlandsoperan ska präglas av attraktionskraft, tillgänglighet, jämställdhet, mångfald och hållbarhet utifrån det öppna demokratiska samhällets värderingar.

Barn och unga samt FN:s barnkonvention

Norrlandsoperan har ett brett uppdrag och en publik som spänner över alla åldrar i hela Region Västerbotten. Norrlandsoperan ska presentera en jämlik, varierad, tillgänglig och hållbar verksamhet som återspeglar den kulturella mångfalden som finns i Västerbotten.

Den prioriterade målgruppen för hela verksamheten är barn och unga. Fokus ska ligga på det egna skapandet och pedagogiska insatser. Barnets rättigheter ska alltid beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser i produktioner som rör eller är riktade till barn i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter som är svensk lag sedan 1 januari 2020. Produktion- och utvecklingsavdelningen ska ha ett ökat fokus på verksamheten för barn och unga under 2025. Sedan 2022 finns en barnrättsgrupp vid Norrlandsoperan som ser till att barnets rättigheter beaktas och som har till uppgift att utveckla den samlade verksamheten som riktas till barn och unga. uppgift att utveckla den samlade verksamheten som riktas till barn och unga.

Det regionala uppdraget

Produktion- och utvecklingsavdelningen ska ha ett ökat fokus på det regionala uppdraget. Samverkan och samarbeten är en förutsättning för Norrlandsoperans verksamhet och måluppfyllelse. Norrlandsoperan ska arbeta med ett brett spektrum kulturaktörer i regionen och i norra Sverige. Det interna arbetet och koordineringen av Norrlandsoperans regionala verksamhet med fokus på barn och unga ska fortsätta utvecklas, förstärkas samt synliggöras i extern kommunikation. Fokus ska förutom målgruppen barn och unga ligga på att främja återväxten av unga arrangörer, fungera som stöd till andra aktörer i regionen samt vidareutveckla samverkan och samarbeten.

Norrlandsoperans nationella och internationella profil

Norrlandsoperan ska fortsätta stärka sin internationella profil som Sveriges ledande spelplats för den nyskapande scenkonst genom samproduktioner och samarbetsprojekt med andra internationella opera- och scenkonsthus, söka bidrag från nordiska och europeiska organisationer för produktioner och projekt tillsammans med andra aktörer, genom turnéverksamhet, nätverksbyggande och kommunikation. Norrlandsoperan ska vara synlig, ha en tydlig närvaro på både nationella och internationella plattformar och i nationella och internationella nätverk och branschtidskrifter. Att stärka den internationella profilen inbegriper även en utvecklad omvärldsbevakning inom inte bara konstnärliga frågor utan även inom områden som teknik, scenproduktion, kommunikation och marknad. Aktivt nätverksarbete är grundläggande för hållbara framtida samarbeten och långsiktig utveckling av Norrlandsoperans både nationella och internationella position och profil.

Samarbeten och extern finansiering

Norrlandsoperan ska prioritera och initiera samarbeten och samproduktioner med andra nationella och internationella aktörer (inom kultur, näringsliv och vetenskap) som bidrar till ett mer hållbart producerande och turnerande. De konstnärliga ledarna och produktion- och utvecklingsavdelningen ska prioritera och initiera samarbeten och samproduktioner och som en integrerad del av verksamheten söka extern medfinansiering. Större ansökningar som exempelvis EU-projekt och regionalt utvecklingsstöd måste alltid förankras hos verkställande direktör. Verkställande direktören ska under 2025 inrätta ett affärsråd med fokus att aktivt arbeta för öka extern finansiering och bland annat hitta fler huvudsponsorer till Norrlandsoperan.

Publikarbete och pedagogiska insatser

Ett fördjupat strategiskt arbete för att locka en ny och större publik till Norrlandsoperan bör under 2025 ske av kommunikation- och marknadsavdelningen och för att tydligare profilera Norrlandsoperan som ett modernt och modigt scenkonsthus. Riktade pedagogiska insatser och strategiskt publikarbete kompletterar all konstnärlig verksamhet. Under 2025 ska fokus fortsätta läggas på tillgänglighet för prioriterade målgrupper genom exempelvis pedagogiska aktiviteter, workshops och medskapande projekt samt handledningsmaterial till skolor och arrangörer som kan tillgängliggöras även digitalt.

Digitalisering

Digitaliseringen ökar tillgängligheten, profilerar Norrlandsoperans utbud och möjliggör att nå fler invånare i regionen. Det har dock under senare år visat sig svårt för både svenska och internationella scenkonsthus att hitta en publik för ett digitalt utbud. Svensk Scenkonsts utredning visar att publiken helst vill uppleva scenkonst "live" och att en väldigt liten andel av publiken är intresserad av att ta del av scenkonst digitalt. Att digitalisera en produktion är dessutom väldigt kostsamt och därför bör alltid en analys göras om kostnaden kan motiveras med tanke på svårigheten att locka en publik. Norrlandsoperan ska dock fortsätta utveckla det digitala erbjudandet till publiken och digitalisering ska vara en del av Norrlandsoperans ordinarie verksamhet där det är publikt och ekonomiskt motiverat.

Hållbarhet

Norrlandsoperan ska sträva efter hållbarhet i alla delar av verksamheten, vilket innefattar allt från arbetsmiljö till ekonomisk och miljömässig hållbarhet i hela produktionsprocessen hos de konstnärliga avdelningarna.

Forskning och utveckling

Norrlandsoperan ska verka för att utveckla och förnya scenkonsten. Produktion- och utvecklingsavdelningen på Norrlandsoperan ska ha som mål att avsätta cirka 10% av sin budget (förutsatt att ekonomiska förutsättningar finnes) till forskning och utveckling med syfte att öka kunskapsmängden och hitta nya tillämpningar inom de konstnärliga verksamheterna genom kreativt och systematiskt arbete. Norrlandsoperans projekt kring forskning och utveckling bör ske i samarbete med konstnärer, näringsliv, universitet och högskolor.

Opera

Under 2025 ska Norrlandsoperan genomföra operaproduktioner för stora scenen samt produktioner i andra format. Fokus ska ligga på samproducerande med andra operahus nationellt och internationellt och på ökad turnévänlighet (både i egen regi och som samarbete inom Norrlands Nätverk för Musikteater och Dans) för att kunna framföras på fler spelplatser i regionen och i norra Sverige. Gästspel i regionen ska prioriteras och utvecklas samt gästspel av Piteå Kammaropera är prioriterat inom ramen för samarbetet inom Norrlands Nätverk för Musikteater & Dans. I produktionerna för 2025 ska alltid det finnas aspekter och delar som ska vara riktade till, och tillgängliggöras för, målgruppen barn och unga (extra konserter, besök backstage, rundturer hos de tillverkande avdelningarna, föreläsningar, träffa sångare, musiker etc).

De större operaproduktionerna ska digitaliseras där det är publikt och ekonomiskt motiverat.

Produktioner som initieras under 2025 ska utgå från Norrlandsoperans vision att vara Sveriges modigaste operahus och kan både innehålla bredare som mer utmanande

repertoar. Musikaliskt fokus ska ligga på 1900- och 2000-talet samt nyskrivet och produktionerna ska beakta mångfald- och genusperspektivet.

Under 2025 ska gästspel och samproduktioner initieras för kommande säsonger.

Under 2025 ska det påbörjade samarbetet med Piteå Musikhögskola vid Luleå Tekniska Universitet avseende Operastudio Norrlandsoperan fortsätta om förutsättningar finnes från båda parter.

Under 2025 ska hållbarhetsperspektivet beaktas för operaproduktioner.

Det pedagogiska arbetet för barn och unga ska fortsätta utvecklas inom ramen för det regionala uppdraget samt genom arbetet med Norrlandsoperans barnkör. Publikutvecklingsarbetet och arrangörsarbete med t ex bussbidrag bör fortsätta och om möjligt utvecklas.

Övriga fokusområden för operaavdelningen:

- Vara en aktiv partner i internationella nätverket Opera Europa.
- Kontinuerligt arbeta med att bygga nationella och internationella nätverk med andra operahus med mål att initiera framtida samproduktioner och hyra/sälja egna operaproduktioner.
- Konstnärlig ledare Opera ska tillsammans med verkställande direktör aktivt arbeta för extern finansiering för möjliggörande av exempelvis fler framtida beställningsverk inom operagenren.
- Utveckla lokala och regionala samarbeten för att kunna nå ut i regionen.

Musik

Norrlandsoperans symfoniorkester ska presentera egna konsertproduktioner och konserterna ska där det går och är ekonomiskt motiverat dubbleras. Minst två av dessa konsertproduktioner ska vara av evenemangskaraktär som vänder sig till en ny publik (ex film- och spelmusikkonserter, samarbeten med jazz, pop eller rock-artister). Några orkesterkonserter ska kombineras med konserter för skolor och/eller annan pedagogisk aktivitet. I uppdraget ingår att både arrangera konserter för symfoniorkester- och kammarmusik.

Under 2025 ska det regionala musikuppdraget i huvudsak utgå från Norrlandsoperans Symfoniorkester som med konserter, pedagogisk verksamhet och i andra projekt och i olika besättningar (orkester- eller kammarmusik) ha verksamhet i regionen.

Kalenderåret 2025 ska programmässigt fokus ligga på 1900- och 2000-talets musik med ett tydligt genusperspektiv där minst 45% av musiken ska vara skriven av kvinnor. Programläggning sker i samråd mellan programansvarig, verkställande direktör, orkesterchef och symfoniorkesterns programråd utifrån ovan specificerade fokusområden.

Under 2025 är målet att beställa ny orkestermusik samt kammarmusik förutsatt att ekonomiskt utrymme finns. Beställningarna får gärna involvera ny teknologi.

Genusperspektivet ska alltid beaktas och 50% av kompositionsbeställningarna ska gå till kvinnor. Orkesterbeställningarna beslutas av programansvarig för orkestern i samråd med verkställande direktör.

Verkställande direktör, chefsdirigent och orkesterchef ska aktivt arbeta för att bygga nationella och internationella nätverk för sambeställningar, turnéer och andra projekt för både orkester- och kammarmusik.

Under 2025 ska några orkesterkonserter och/eller musikproduktioner digitaliseras förutsatt att det är publikt och ekonomiskt motiverat.

Orkestern ska medverka vid aktuella operaproduktioner samt prioritera medverkan vid dansprojekt om så efterfrågas och är planeringsmässigt möjligt. Norrlandsoperans barnkör ska vara delaktig i minst ett orkesterprojekt per år.

Musikverksamheten ska förstärka det pedagogiska arbetet i regionen och fungera båda främjande och stödjande för regionens musikliv. Turnéer ska kompletteras t ex med workshops eller samspelaktiviteter. Nya samarbeten i regionen och stöd till nya arrangörer med möjligheter att nå ut till nya och prioriterade målgrupper ska prioriteras i såväl planering som publikarbete.

Musikverksamheten ska också genom konsulentverksamhet bidra till att stärka dialog och samverkan mellan olika aktörer inom regionens musikliv samt främja och utveckla tillgången till professionell musik för länets invånare utifrån Norrlandsoperans övergripande vision och strategi att vara nyskapande. Barn och unga är en prioriterad målgrupp genom bland annat pedagogiskt arbete och medskapande aktiviteter. Verksamheten ska även arbeta konsultativt med branschdagar och workshops för aktörer inom det regionala musiklivet samt ex. samspelsaktiviteter. Nya samarbeten i regionen och stöd till nya unga arrangörer ska prioriteras i såväl planering som publikarbete. Samarbeten ska ske inom ramen för bl. a. MOTIL och Musik i Norr och samarbetet med Alva Kulturcentrum vid regionens sjukhus i Umeå, Skellefteå och Lycksele ska prioriteras.

Övriga fokusområden för orkesteravdelningen:

- Musikverksamheten ska fortsätta arbetet för framtida orkesterturnéer, inspelningsprojekt för fonogram samt lokala, regionala, nationella och internationella samarbeten.
- Verställande direktör, chefsdirigent samt orkesterchef ska aktivt arbeta för ökad extern finansiering och samproduktioner av beställningsverk och andra projekt.
- Orkesterchef och biträdande orkesterchef ska under 2025 aktivt fortsätta att arbeta med rekrytering av musiker till orkestern för att besätta vakanta tjänster.
- Symfoniorkestern ska fokusera på utveckling av pedagogiska projekt, med ex samspelskonserter tillsammans med bl. a musik- och kulturskolor samt särskolor i regionen.
- Säkerställa en långsiktig planering av orkesterns medverkan i produktioner i regionen med fokus på barn och unga.
- Stärka konsulentverksamheten med fokus på branschdagar, workshops och inspirationsdagar för regionens aktörer

Dans

Dansverksamheten ska genomföra dansprojekt och gästspel samt samproducerade produktioner. I samband med samproduktioner kan även residensverksamhet genomföras, antingen i Norrlandsoperans lokaler eller i regionen. Några av dansavdelningens produktioner ska framföras på Norrlandsoperans stora Scen. Gästspel av Norrdans är prioriterade inom ramen för samarbetet inom Norrlands nätverk för musikteater och dans (NMD).

Dansverksamheten har i uppdrag att arrangera turnéer i regionen där huvudfokus ska vara projekt riktade till barn och ungdom, gärna med medskapande inslag. Samarbeten i regionen sker i nära dialog med Dans i Västerbotten (DiV).

Lokala, regionala, nationella som internationella samarbeten är en förutsättning för hållbara samproduktioner och är ett värdefullt komplement till publikarbete. Danskunskapande samt processinriktade pedagogiska insatser och aktiviteter med fokus på publikutveckling är prioriterade insatser i arbetet.

Danskunskapande möten ska arrangeras mellan danskonstnärer och publik, såväl i workshops, community-projekt, öppna repetitioner som samtal. Lokala samarbeten och samarrangemang med föreningar ska utvecklas t ex kring social dans.

Norrlandsoperan ska fortsätta att vara en engagerad part Dansnät Sverige. Dessutom ska internationella nätverk som International Network for Performing Arts och European Dance Network samt kontakter till olika nordiska samarbetspartner utvecklas för utbyten och programarbete.

Up North – HipHop-satsningen för ungdomar ska fortsätta arrangeras med ett anpassat upplägg utifrån befintliga ramar med föreställningar, battle, workshopverksamhet och community-främjande insatser.

Ett mindre antal projekt ska digitaliseras och erbjudas publiken där det är publikt och ekonomiskt motiverat. Det digitala dans- och performanceutbudet har huvudfokus på danskunskapande aktiviteter i mindre skala.

Under 2025 ska hållbarhetsperspektivet beaktas för dansproduktioner.

Norrlandsoperan är huvudman för den regionala danskonsulentverksamheten Dans i Västerbotten och verksamheten ingår i Norrlandsoperans dansverksamhet och är placerad i produktion- och utvecklingsavdelningen. Dans i Västerbotten ska verka för att dans ges en större plats i invånarnas vardag med fokus på barn och unga samt öka kunskapen om danskonsten i regionen, vara ett stöd för dem som yrkesmässigt eller på fritiden vill arbeta med och för dansen samt bidra till att stärka dansens ställning.

Övriga fokusområden för dansavdelningen:

- Den konstnärliga ledaren för dans ska fortsätta arbeta strategiskt och aktivt med extern finansiering, samproduktion och samverkan lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

Konst

Vita Kuben är Norrlandsoperans rum för ljudkonst i samarbete med Umeå kommun. Verksamheten ska genomföra utställningar eller motsvarande. Huvudfokus ligger på samtiden med konst av lokala, regionala, nationella och internationella konstnärer. Installationer och en del av den pedagogiska verksamheten genomförs i samarbete med konstenheten Umeå Kultur.-

Mål och indikatorer för 2025

Bilaga 1

Övergripande mål	Verksamhet	Indikatorer
Norrlandsoperan ska ta positionen som Sveriges modigaste operahus.	Konstnärliga ledare opera, dans, musik, orkester samt konst	Produktioner som initieras under 2025 ska bygga på NO:s vision om att vara modiga och utvecklingsdrivna
		Norrlandsoperan ska ha en bred repertoar som både innehåller verk från vår samtid och vår dåtid. Det ska finnas ett tydligt genusperspektiv i våra val av konstnärliga upphovspersoner och team.
Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang med samarbete och samproduktion i centrum.	Konstnärliga ledare opera och dans.	Kontinuerligt arbeta med att bygga nationella och internationella nätverk med andra operahus med mål att initiera framtida samproduktioner och hyra/sälja egna operaproduktioner
		Arbeta strategiskt och aktivt med extern finansiering, samproduktion och samverkan lokalt, regionalt, nationellt och internationellt
	Orkester och regional musik	Det regionala musikuppdraget ska i huvudsak utgå från Norrlandsoperans Symfoniorkester som med konserter, pedagogisk verksamhet och i andra projekt och i olika besättningar (orkester- eller kammarmusik) skall ha verksamhet i regionen.
	Teknik	Utveckla/ingå samarbeten med andra scenkosthus för att möjliggöra försäljning av tjänster från de tillverkande avdelningarna
Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken genom att skapa värde för en stor heterogen och nyfiken publik med fokus på barn och unga.	Marknad och kommunikation	Extern finansiering - Sponsring och donationer. Utöka samarbetet med näringslivet och övriga civilsamhället för att fånga upp nya publikgrupper, samt öka externa intäkter
		Publikarbete och pedagogiska insatser – publikutveckling. Fördjupa det strategiska arbetet för att locka en ny och större publik till Norrlandsoperan
	Konstnärlig verksamhet	Konstnärliga verksamheterna har i uppdrag att arrangera turnéer i regionen där huvudfokus ska vara projekt riktade till barn och unga, gärna med medskapande inslag.
Skapa en modern, effektiv och digitaliserad organisation	Produktion	Bygga upp och implementera den nya produktionsavdelningen och ett nytt arbetssätt för produktionsplanering.
		Fastställa en gemensam produktionshandbok
	HR	Digitalisering av medarbetarinformation och lönerevision
		Digitalisering av arbetsmiljöprocesser
	Administration & IT	Driva arkiv- och förteckningsarbetet av produktionshandlingar (historiska och framtida) avseende handlingar både i pappers- och digital form.
		Stärka organisationens motståndskraft mot cyberhot genom att införa och förbättra säkerhetspolicyer och processer.
	Ekonomi	Upphandla och implementera ett nytt molnbaserat ekonomisystem som ska effektivisera bolagets ekonomiprocesser och dess arbetsflöden samt stödja ett arbetssätt som är digitalt och modernt
		Ombesörja att Norrlandsoperans avdelningar arbetar i enhetlig budgetmall som möjliggör smidig import till det nya ekonomisystemet.